

KLASA V

(ocenę wyższą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania ocen niższych – pozytywnych)

OCENA CELUJĄCA:

Uczeń:

- doskonale opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie i twórczo rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- współpracuje w zespole, podejmuje działania mające na celu sprawną realizację zadań,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi,
- interpretuje głosowo utwory poetyckie,
- przygotowuje adaptację sceniczną,
- przygotowuje i prezentuje portfolio lub prezentację multimedialną,
- posiada umiejętności z zakresu nauki o języku wyższe niż przewidywane w programie nauczania klasy V.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności.
- zazwyczaj aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych.
- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim.
- wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

Kształcenie literackie i językowe

Uczeń:

- potrafi stworzyć całkowicie poprawne pod względem stylistyczno –językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym. wypowiedzi ustne i pisemne,
- doskonale potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV i V (opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis wyglądu przedmiotu i postaci, dialog, list, kartka pocztowa, zaproszenie, życzenia, odmowa, przeprosiny, powitanie, przepis, ogłoszenie, zawiadomienie, podziękowanie, pamiętnik, notatka w postaci schematu, gratulacje, plan odtwórczy ramowy i szczegółowy, instrukcja, opis krajobrazu lub dzieła sztuki),
- zachowuje trójdzielną kompozycję opowiadania,
- dba o prawidłowy układ graficzny wypowiedzi pisemnej –akapity,
- redaguje opowiadanie z dialogiem,
- redaguje twórcze opowiadanie z cechami charakterystycznymi dla mitu,
- objaśnia morał wypływający z bajki,
- wykazuje się bardzo dobrą znajomością przeczytanego tekstu,
- samodzielnie sporządza plan odtwórczy (ramowy i szczegółowy) tekstu literackiego i kompozycyjny własnej wypowiedzi,
- nazywa cechy bohatera i przywołuje czyny, zachowania, które o tym świadczą,

- potrafi nazywać stany psychiczne i ich przejawy,
- ma bogaty zasób słownictwa i umiejętnie się nim posługuje,
- samodzielnie i sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym, języka polskiego, synonimów, frazeologicznym,
- analizuje utwór poetycki, wskazując elementy poznane w klasie IV (epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, uosobienia, kontrast, wersy, rymy, osobę mówiącą w wierszu) i w V (przenośnia, wątek, wiersz nierymowany),
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie.

Fleksja i składnia

Uczeń:

- biegle rozróżnia części mowy poznane w klasie IV i V,
- łączy przymiotnik z rzeczownikiem, odmienia i określa przypadek, liczbę i rodzaj,
- określa rolę przyimków w zdaniu,
- podaje poprawne formy liczebników,
- klasyfikuje rodzaje wypowiedzi, podaje ich przykłady,
- nazywa części zdania, wskazuje sposób ich wyrażenia,
- układa zdanie pojedyncze rozwinięte według podanego wzoru (trudniejsze przykłady).

Fonetyka

Uczeń:

- poprawnie akcentuje zaznaczone sylaby,
- podaje wszystkie zasady akcentowania wyrazów w języku polskim omawiane na lekcjach,
- potrafi podzielić głoski na dźwięczne i bezdźwięczne.

Ortografia i interpunkcja

Uczeń:

- poprawnie zapisuje wyrazy z partykułą *nie*,
- poprawnie zapisuje wyrazy z *-on-*, *-om-*, *-en-*, *-em-*,
- prawidłowo stosuje przecinki,
- potrafi zapisać słowa, które wymawiane są inaczej niż się je zapisuje (ze względu na dźwięczność).

OCENA DOBRA

Kształcenie literackie i językowe

Uczeń:

- czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowo-stylistyczne, logiczne i ortograficzne,
- samodzielnie poprawia błędy wskazane przez nauczyciela,
- potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV i V
- próbuje oceniać i wartościować problemy, zjawiska dotyczące języka, literatury oraz kultury,
- nazywa cechy gatunkowe mitu i bajki,
- poprawnie sporządza plan ramowy i szczegółowy fragmentów lektury.

Fleksja i składnia

Uczeń:

- określa formę gramatyczną czasowników,
- stosuje w zdaniu czasownik w formie osobowej i nieosobowej,
- poprawnie odmienia czasownik typu: *umiem*, *rozumiem*, *idę*,
- uzasadnia pisownię rzeczownika, odwołując się do odmiany.
- w zdaniu wskazuje przyimki i wyrażenia przyimkowe, określa ich rolę,
- tworzy przysłówki od przymiotników, stosuje je w zdaniach i określa ich rolę,
- określa formę gramatyczną przymiotnika z rzeczownikiem,
- określa przypadek liczebnika i rzeczownika,
- zastępuje słowem liczebniki podane cyfrą,
- stosuje w zdaniu liczebnik zbiorowy w odpowiednim przypadku,

- przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie,
- przedstawia za pomocą wykresu budowę zdania pojedynczego rozwiniętego (na łatwych przykładach),
- rozpoznaje i nazywa określenia rzeczownika i czasownika w zdaniu.

Fonetyka

Uczeń:

- określa cechy głoski,
- poprawnie akcentuje wyrazy na 3. i 4. sylabie od końca,
- rozpoznaje głoski dźwięczne i bezdźwięczne.

Ortografia i interpunkcja

Uczeń:

- stara się poprawnie zapisywać wyrazy z *-on-*, *-om-*, *-en-*, *-em-*,
- poprawnie zapisuje cząstki *-bym*, *-byś*, *-by* (w czasownikach),
- prawidłowo zapisuje „nie” z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem, liczebnikiem,
- zazwyczaj potrafi zapisać słowa, które wymawiane są inaczej niż się je zapisuje (ze względu na dźwięczność).

OCENA DOSTATECZNA

Kształcenie literackie i językowe

Uczeń:

- na ogół przestrzega zasad poprawnej budowy zdań, precyzyjnego stosowania poznanego słownictwa i ortografii,
- w miarę samodzielnie potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV i V,
- opanował technikę poprawnego czytania i doskonalą ją pod względem dykcji, intonacji, akcentowania.
- wskazuje elementy świata przedstawionego w utworze (miejsce i czas akcji, bohaterów, wydarzenia).
- odróżnia zdarzenia i postacie fantastyczne od realistycznych w poznanych utworach.
- w utworze lirycznym wskazuje epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, uosobienia, kontrast.

Fleksja i składnia

Uczeń:

- tworzy bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej (i odwrotnie),
- określa formę fleksyjną rzeczowników,
- odmienia rzeczownik i przymiotnik przez przypadki,
- rozpoznaje rzeczownik w roli podmiotu,
- rozpoznaje czasownik w roli orzeczenia,
- łączy przymiotnik z rzeczownikiem i odmienia przez przypadki,
- rozpoznaje w zdaniu liczebnik,
- rozróżnia zdanie i równoważnik zdania,
- podaje przykłady typów zdań,
- łączy w zespoły składniowe wyrazy tworzące zdanie,
- wpisuje zdanie w podany wykres (prostsze przykłady).

Fonetyka

Uczeń:

- odróżnia samogłoski od spółgłosek,
- rozróżnia rodzaje głosek,
- dzieli wyraz na sylaby,
- poprawnie akcentuje wyrazy na 2. sylabie od końca.

Ortografia i interpunkcja

Uczeń:

- poprawnie zapisuje „nie” z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem,

- liczebnikiem (bez wyjątków),
- poprawnie zapisuje liczebniki,
- zapisuje słowa różniące się pod względem dźwięczności.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela.

Kształcenie literackie i kulturowe

Uczeń:

- czyta ze zrozumieniem teksty,
- rozumie analizowane zagadnienie, o czym świadczy względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych,
- pisze prace, w których błędy językowo – stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełniane

w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki uczeń włożył w ich napisanie.

Fleksja i składnia

Uczeń:

- rozróżnia części mowy,
- wskazuje podmiot, orzeczenia i określenia,
- odmienia przez przypadki rzeczownik w prostej odmianie,
- odmienia czasownik przez osoby, liczby, czasy, rodzaje,
- odmienia przymiotnik przez przypadki.
- potrafi wskazać zdanie, równoważnik zdania.

Fonetyka

Uczeń:

- dzieli wyraz na głoski, litery i sylaby,
- stara się poprawnie akcentować wyrazy na 2. sylabie od końca.

Ortografia i interpunkcja

Uczeń:

- zna podstawowe zasady ortograficzne,
- wstawia przecinek przed powtórzonym spójnikiem.
-

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości z fleksji, składni, słownictwa, fonetyki, ortografii, w zakresie redagowania poznanych form wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową w klasie piątej.

Nie opanował techniki głośnego i cichego czytania nawet w stopniu dopuszczającym.

Wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym.

W wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych.

Nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności.

Nie potrafi skorzystać ze słowników i encyklopedii.